

kaj, kar pa ni zapisano. PEKV ohranja vse tri nazive: gorski vodnik (GV), mladinski planinski vodnik (MPV) in planinski vodnik (PLV). Ta, zadnji, pomeni pri nas dvoje: knjigo in človeka. Ko se je to pričelo, je bilo imen več, obdržalo pa se je to. Kot piše v PV, bo naslednje leto že 20 let od prvih PLV (str. 44, vsi PV letošnji). V taki vsebini so imena sedaj potrjena in so na dan objave članka v PV (**Bojan Pograjc**: Gorsko vodništvo kot poklic, str. 199) veljavna. Niti majska številka Obvestil PZS ali AR niso prinesli kake spremembe. Prva potrditev PEKV je bila na 7. seji 5. oktobra 1991, 9. seji 21.—22. februarja 1992, popravki: na 13. seji 24. aprila 1993, 14. seji 19. junija 1993, sedanje besedilo je objavljeno v Obvestilih št. 10—11/94.

Po ustanovitvi društva z imenom Združenje gorskih vodnikov Slovenije (ZGVS) 25. maja 1993 sta bila poslana na KVIZ pri PZS dva dopisa, kjer je zapisano, naj bi PEKV temu ustrezno spremenili. Na podlagi seje KVIZ 2. 2. in 8. 3. 1995 ter sedaj poslanega dopisa članom KVIZ s priložo (25. 4. 1995) za korespondenčno sejo je podan v glasovanje ponovni pisni predlog za spremembo PEKV. Pripravljen je bil skupno s pravno komisijo. Kot članu KVIZ mi še ni znano, da je to že potrjeno. Tako se s tem pisnjem nekaj prehitava, ker »tako velja to le še za slednje dva« (op. MPV in PLV). Čeprav je zapisano »KVIZ je zdaj dobesedno razpadel, razprtje v PZS so jo uničile« (PV str. 5). Kot dolgoletni član KVIZ se s tem ne strinjam.

Po članku so »drugi dvoji« namejnjeni »le za zadovoljevanje osnovnih potreb planinskih društev (voluntary and instructors) — pa naj bi še prevzeli standarde UIAA«. Verjetno je zapis teh standardov v švicarski verziji pod naslovom UIAA Mountaineering Commission, Consultation Draft of Model Training Standards for Voluntary Leaders and Instructors. Tu je obravnavan standard za: vodnik za hojo po gorah (mountain-walking leader), inštruktor za plezanje v skali (rock-climbing instructor), vodnik za visokogorje (high-alpine leader) in vodnik za

turno smučanje (mountain ski-touring leader, po prevodu PV str. 78). Vredno bi bilo zapisati razliko in prevod »leader« (voditelj?) in »guide« (vodnik?). Tako loči UIAA; ali ločimo tudi pri nas? Ali ločimo to s »poklicni (guide) in »prostovoljni« (leader) vodnik? Za poklicne imamo še iz leta 1931 Naredbo o gorskih vodnikih (»red za gorske vodnike« za Dravsko banovino), objavljen v PV leta 1931.

Ali vodnika PZS še potrebujemo, če smo proti množičnosti? Ali pa ravno za to, da bo lahko vodil v manj obiskane predele? Ali res potem potrebujemo za zadovoljevanje osnovnih potreb toliko črk (od A do K)? Lahko to pokrijeta MPV in PLV kot do sedaj, brez črk, le z opisno delitvijo? In kje je zapisano, kaj je osnovna potreba in kaj je nad njo za PD, ki imajo različne zahteve? Med nameni Združenja je zapisano doseganje kvalitetnega gorskega vodništva za domače in tuje turiste. Tudi gre za enotno gorsko vodništvo in za gojenje tovarštva med poklicnimi kolegi. So za preživljanje počitnic v hribih. Ali sedanja MPV in PLV nista bila odgovorna za varnost pri osnovnih potrebah? Sicer zapis v PV na str. 114 ne bi bil potreben. Oba imata v predmetniku tudi varstvo okolja, morda pod različnimi imeni.

ZGVS ostaja v PEKV kot eden od izobraževalcev prostovoljnih vodnikov. Predsednik Kategorizacijskega odbora je GV (kategorizacija za GV ne bo veljala). Isti je član KVIZ od 21. 6. 1994 brez pripisa, da je predstavnik ZGVS (zapisnik KVIZ 21. 6. 1994). Lahko ga je za to predlagal zbor ZGVS — kje in kdaj, v članku ne piše.

PEKV je predpisala pogoje za določeno kategorijo. Smo dobili tudi predmetnik, učni načrt in ustrezno gradivo za to novo zahtevano izobraževanje? Tečajji pa so! Morda bo v tem novem načrtu več psihologije, antropološke vsebine in pedagoške ideje, ker je vodenje verjetno tudi pedagoški proces (PV str. 215). Ne bi poskusili te standarde UIAA primerjati z dosedanjimi našimi za MPV in PLV, ki jih imamo? Bi jih s temi uskladili, pa potem skušali pridobiti potrditev UIAA?

Koliko dela nas še čaka, da bomo vse to uredili s skupnimi močmi, mar ne!

Božo Jordan

iz planinske literature

Plezalni vodnik — Kamniška Bistrica

Na seji ZO (15. 5.) smo dobili v roke drugo popravljeno in razširjeno izdajo knjige Plezalni vodnik, Kamniške in Savinjske Alpe, Kamniška Bistrica, ki sta ga napisala **Tone Golnar** in **Bojan Pollak**. Založila ga je Planinska založba pri Planinski zvezi Slovenije pod evidenčno številko 144 v nakladi 600 izvodov (format A5, 307 strani). Skice in sheme je po svojih in drugih predlogah pripravil Tone Golnar. Fotografije sten so prispevali Tone Golnar, **Stane Klemenc**, **France Malešič**, **France Mulej** in **Franci Stele**. Tehnično sta knjigo uredila Tone Golnar in **Krešimir Zebič**. Barvno fotografijo za naslovno stran je prispeval Stane Klemenc, na zadnji strani pa je izsek zemljevida Grintovci.

Zgodovinski pregled je napisal France Malešič (škrt mu je izpuštil vrstico), sledi opis območja in geološki opis Kamniško-Savinjskih Alp (3 skice) izpod peresa **Alenke Jamnik**. Na eni strani so razloženi prirejeni simboli UIAA, žal pa ni zapisana še razlaga težavnosti smeri (rimske številke, črke), če to bere kdo, ki tega ne pozna od druge. Sledi opis plezalnih smeri s skicami, ki so pregledno zapisane v kazalu od 3. do 13. strani. Za opisi plezalnih smeri je dodani še nekaj možnosti za alpinistično smučanje. Na koncu so fotografije sten z vrisanimi smermi. Navedeni so viri in okrajšave.

Za stopinje se uporablja v besedilu st., na shemah pa običajni simbol ^o, ki bi bil lahko tudi v besedilu. Pri nadmorskih višinah je m (meter) ločen od številke, pri višini sten se je pa drži (Mokrica, 1853 m, smer 1.1 pa 1000 m), ni dosledno uporabljena katica min (verjetno brez

pike?), pa morda za uro bi lahko zapisali kar kratico h.

Opisi smeri so zapisani, kot je zahtevano, opisi so po dosegljivih virih dobri. Zapisano je tudi, kdaj se smer šteje za kategorizacijo, pa še kaj. Tako smo dobili na polico in v roke — za žep je malo velik — »bazo plezalnih smeri«, ki je že nekaj časa tu in tam na hišnem računalniku.

B. J.

Triglavske pravljice

Slovenske založbe, med njimi tudi privatne in družinske, so v letu 1993 in tudi kasneje prispevale svoj delež k vseslovenskemu praznovanju 100-letnice Slovenskega planinskega društva. Mednje sodi tudi izdaja ponatisov treh drobnih knjižic Triglavskih pravljic, ki jih je zbral in zapisal **Mirko Kuncič** že pred drugo svetovno vojno. Posamezne v knjigah objavljene zgodbe se pletejo in razpletejo predvsem v Dovjem in Mojstrani ter v neposredni okolici pod Triglavom.

Prva knjižica (1994) ima naslov **Dovški zmaj**. V njem nastopajo poleg drugih še junak Gregec, puščavnik Sabljica, ovčar Rodar, berač Kosabrin in baba Pehta. V drugem delu (1994) nastopajo poleg junaka Bedanca še Govočev ded, Kamnjekov Martin, gorski mož in drugi strahovi. Tretji del (1995) ima naslov **Skrivnost Blaščeve jame**. Tu avtor opisuje dobre in slabe strani Vrčičevega Fronca, njemu sicer znanega čudaka in bistriga moža z naših planin.

Ovčar Rodar in njegov trop (Maksim Gaspari)

Vse tri knjige, ki jih je izdala založba Magnolija, so zelo lepo opremljene in bogato ilustrirane s slikami akad. slikarja **Staneta Kumarja** in **Maksima Gasparija**, znanega slikarja slovenske pokrajine in narodnih običajev. Knjižice bodo gotovo prijetno branje za najmlajše ljubitelje planin, v prostem času pa jih bodo tudi starejši radi prebirali in obujali spomine na mladost. Tem trem knjigam bo sledila še četrta, v kateri bo glavni junak Gorjančev Pavlek.

Ciril Velkovrh

Gradivo za maturo

Ob ponovni uvedbi mature v slovenski šolski sistem so poleg Zavoda za šolstvo tudi druge založbe začele izdajati različne knjige in priročnike, namenjene pripravam na maturitetni izpit. Med njimi je tudi zasebna založba Rokus, ki je že letošnjega januarja izdala zbirko vzorčnih nalog iz slovenskega jezika. Pri pisnem delu mature iz slovenščine morajo namreč dijaki med drugim tudi ob neumetnostem besedilu pokazati svoje poznavanje slovenskega jezika in slovnice. Skupina avtoric — profesorice slovenskega jezika v različnih slovenskih srednjih šolah je pripravila naloge, zelo podobne tistim, ki so jih dijaki pisali že na poskusni maturi in na letošnjih januarskih predmaturitetnih preskusih oziroma tistim, ki jih za primer navaja katalog znanja za maturo iz slovenskega jezika.

Zakaj pravzaprav pišemo o tem, ko se gradivo navidez planinstva sploh ne tiče? Ker je direktor omenjene založbe **Rok Kvaternik** proti koncu lanskega leta klical Planinski vestnik in nas prosil, če smejemo v tem predmaturitetnem gradivu ponatisniti in razčleniti enega od prispevkov iz Planinskega vestnika. Odločili so se za razmeroma kratko besedilo »50-letnica Kugyjeve smrti« iz lanske majske številke, ki sta ga napisala **M. R.** in **T. P.** Objavljeno je kot eno od 26 besedil in potem na šestih straneh natančno razčlenjeno.

Iz več vzrokov se nam zdi prav lepo, da je bilo to besedilo objavljeno tudi v tej zbirki.

Razstava fotografij

Knjižnica Prežihov Voranc na Tržaški c. 47a v Ljubljani redno prireja različne razstave, med katerimi jih je bilo že nekaj namenjenih planinstvu. Tako je pred časom gostila alpinista **Jožeta Miheliča**, sicer zaposlenega v Zavodu Triglavski narodni park, ki je razstavil svoje najlepše barvne fotografije z naslovom Turno smučanje. Po uvodnih besedah znanega slovenskega alpinista in gorskega reševalca **Franceta Zupana** in po ogledu razstavljenih fotografij je avtor na otvoritvi pokazal tudi vrsto diapozitivov, ki so predstavili našega očaka Triglava z vseh okoliških poti, in celo vrsto gorskih rož, ki rastejo v Julijskih Alpah, predvsem na Črni prsti — slovenskem gorskem botaničnem vrtu. Avtor bo te fotografije razstavljal tudi v nekaterih drugih krajih v Sloveniji.

Ciril Velkovrh

Karte mejnih gričev

Ob 120-letnici prvega izleta Hrvaškega planinskega društva na Oštrc in Plešivico so izšle tri nove karte Samoborskega gorja, ki so izpolnile praznino, potem ko je bila razprodana karta Žumberak — Gorjanci. Karte se razlikujejo po izdelavi in merilu, zato je lahko vsaka od njih zanimiva za določen krog planincev.

Založnik izletniške panoramske karte Samoborskega gorja je Hrvaško planinsko društvo Japetić iz Samobora, karto pa je narisal **Darko Štefanec** iz Zagreba. Na spodnjem robu panoramske karte je cesta Zagreb—Ljubljana s Samoborom v sredini. Grebeni Samoborskega gorja so prikazani plastično, tudi s cestami in markiranimi potmi. Karta zajema območje do Jastrebarskega, Japetića in Zečakov. Na naslovni strani je fotografija Samobora, na zadnji pa opis tega mesta (**A. G. Matoš**), članek o prvem izletu in o 120 letih hrvaškega planinstva (**dr. Ž. Poljak**) ter več fotografij in reklam.